



# Wskazówki dotyczące tworzenia krótkich filmów, których odbiorcami są dzieci i rodziny

Ten arkusz ze wskazówkami zawiera poparte badaniami informacje na temat tworzenia krótkich filmów. Podczas tworzenia wysokiej jakości krótkich treści dla dzieci i rodzin twórcy powinni wziąć pod uwagę zarówno sposób prezentowania treści, jak i przekaz filmów dla młodych widzów.

## JAK

### 4 cechy charakterystyczne dla struktury krótkich filmów

- 1** Twórz treści dostosowane do specyfiki krótkich filmów. Weź pod uwagę maksymalny dozwolony czas i pionowy format obrazu.

**DLACZEGO?** Jeśli treść wizualna lub dźwiękowa nie ma sensu, to dzieci, nawet 2-letnie, zauważą to i stracą zainteresowanie filmem. Zwróć na to uwagę w szczególności, gdy tworzysz krótkie filmy na bazie już istniejących dłuższych treści. Krótki film powinien być niezależny i zrozumiały bez dodatkowego kontekstu.

- 2** Powtarzaj cele edukacyjne i wielokrotnie wykorzystuj postacie. W obrębie tej samej serii krótkich filmów prezentuj podobne informacje na wiele sposobów (np. wykorzystując zdjęcia, piosenki i tekst). Najlepiej tworzyć różnorodne krótkie filmy, które realizują podobne cele edukacyjne i zawierają te same postacie.

**DLACZEGO?** Powtarzanie sprzyja zapamiętywaniu. Przedstawianie tych samych treści edukacyjnych w wielu sytuacjach i kontekstach zwiększa szansę na ich zrozumienie.

- 3** Dbaj o płynny przekaz. Stosuj możliwie jak najmniej cięć i zmian scen.

**DLACZEGO?** Im więcej cięć, tym mniej zrozumiały przekaz. Po cięciu edycyjnym małe dzieci nie wiedzą, gdzie powinny patrzeć, przy czym większość z nich skupia wzrok na środku ekranu (nawet jeśli nie tam mają patrzeć). Jeśli krótki film ma zbyt wiele cięć, dzieci nie mają wystarczająco dużo czasu, aby odpowiednio skupić wzrok i uwagę w poszczególnych scenach.

- 4** Używaj efektów specjalnych rozważnie i odpowiedzialnie. Zadbaj o to, aby efekty dźwiękowe i animacje („dodatkowe elementy”) były powiązane z główną treścią filmu.

**DLACZEGO?** Przypadkowe elementy, które nie są bezpośrednio związane z tematyką filmu, rozpraszają. W niektórych sytuacjach mogą ułatwiać uczenie się, muszą jednak być bezpośrednio związane z treścią. Dlatego przy wyborze efektów i animacji zachowaj szczególną ostrożność.



# Wskazówki dotyczące tworzenia krótkich filmów, których odbiorcami są dzieci i rodziny

## CO

### 4 wskazówki dotyczące zwiększenia pozytywnego wpływu krótkich filmów

#### 1 Prezentuj treści w ramach struktury narracyjnej i dostosuj język do grupy wiekowej.

**DLACZEGO?** Dzieci uczą się lepiej, gdy treści edukacyjne są omawiane zrozumiałym językiem, stanowią część jakiejś historii i są prezentowane na wiele sposobów. Ponadto narracja przykuwa uwagę, która jest niezbędna do nauki.

#### JAK

- Twórz niezależne krótkie filmy z początkiem, rozwinięciem i zakończeniem. Jeśli dany film ma czegoś nauczyć, przedstaw w jasny sposób cel edukacyjny już na samym początku. Nie dziel narracji na kilka krótkich filmów, ponieważ mogą one nie wyświetlić się razem lub we właściwej kolejności.
- Upewnij się, że struktura narracji i słownictwo są dostosowane do wieku odbiorcy. Na przykład przedszkolak, który interesuje się dinozaurami, może nie rozumieć słowa „siedlisko”. Użyj innych słów (np. „miejsce, gdzie żyją”) lub wyjaśnij znaczenie terminu.



#### 2 Buduj relacje z widzami dzięki regularnie pojawiającym się fikcyjnym bohaterom, których dzieci znają i z którymi się utożsamiają.

**DLACZEGO?** Gdy odbiorcy utożsamiają się z postaciami znanymi z mediów, zwiększa to szansę przyswojenia treści edukacyjnych filmu (fachowy termin opisujący to zjawisko to relacje paraspołeczne).

#### JAK

- Dzieci utożsamiają się z fikcyjnymi postaciami lub osobowościami medialnymi, które znają i którym ufają. Mogą to być „prowadzący” lub bohaterowie, którzy pojawiają się w kilku krótkich filmach. Odnieś się do tego, co jest dla dzieci ważne — ich zainteresowań i tożsamości.
- Postacie powinny być różnorodne i promować integrację społeczną. Np. jeden bohater może nosić okulary lub aparat słuchowy, inny może być obcokrajowcem, a jeszcze inny pochodzić z rodziny o nietradycyjnym modelu.



#### Źródła badań:

Anderson i in., 1981; Anderson i Kirkorian, 2015; Bond i Calvert, 2014; Bus, Takacs i Kegel, 2015; Calvert i Scott, 1989; Calvert i in., 2014; Carter i in., 2017; De Jong i Bus, 2002; Fisch i McCann, 1993; Fisch, 2009; Gola i in., 2014; Hodapp, 1977; Holler i in., 2016; Kirkorian i Anderson, 2017; Lauricella i in., 2011; Neuman i in., 2017; Perkins i Salomon, 1992; Rasmussen, 2018; Richards i Clavert, 2017; Richert i in., 2011; Sanders i in., 2018. Singer i in., 2006; Takacs i in., 2015; Takeuchi i Stevens, 2011; Troseth i in., 2020; Yoo i Kirkorian, 2020; Schlesinger i in., 2014

## Wskazówki dotyczące tworzenia krótkich filmów, których odbiorcami są dzieci i rodziny

### CO

#### 4 wskazówki dotyczące zwiększenia pozytywnego wpływu krótkich filmów

### 3 Modeluj pozytywne zachowania i cechy charakteru, takie jak wdzięczność i mądrość.

**DLACZEGO?** Dzieci przyswajają i naśladują to, co widzą na ekranie. Dotyczy to zarówno zachowań pozytywnych, jak i negatywnych. Badania pokazują, że pozytywnych cech charakteru można się nauczyć z treści w mediach, w tym z krótkich filmów.

**JAK** Pokazuj bohaterów, którzy pomagają innym lub wykazują się życzliwością, np. gdy próbują rozwiązać jakiś realny problem. To także okazja, aby podważać krzywdzące stereotypy – pokaż np. dziewczęta świetne z matematyki lub metody wychowawcze taty Bandyty z kreskówki Bluey, które podważają typowy obraz niedostępnego emocjonalnie ojca.

### 4 Rozbudzaj w młodych widzach ciekawość i zachęcaj ich do nauki, promując interakcje poza ekranem z dorosłymi lub rodzeństwem/przyjaciółmi.

**DLACZEGO?** Dorosli lub starsze rodzeństwo towarzyszący młodszym dzieciom podczas seansu mogą pomóc im zaangażować się w film i zrozumieć treść. Po obejrzeniu krótkiego filmu opiekunowie mogą utrwalić jego efekty edukacyjne, pokazując dzieciom powiązania pomiędzy realnym światem a tym, co zobaczyły na ekranie.

**JAK** Zachęcaj opiekunów do zaangażowania się i stwarzaj możliwości zastosowania treści w praktyce poza ekranem — może to być taniec, przepis kulinarny czy poszukiwanie skarbów. Programy takie jak Ulica Sezamkowa są przeznaczone również dla dorosłych. Sugeruj, jak można zastosować to, czego widzowie się nauczyli, w nowych kontekstach, np. „teraz znajdź inne przedmioty w swoim domu, które mają kształt trójkąta” lub „następnym razem, gdy Twój przyjaciel będzie miał z czymś problem, spróbuj mu pomóc”.



#### Dodatkowe zasoby:

- Relacje paraspołeczne  
[You've got a friend in me — The Benefits of Parasocial Relationships \(Masz we mnie przyjaciela — zalety relacji paraspołecznych\)](#) | opracowane przez Center for Scholars & Storytellers
- Pozytywne cechy charakteru  
<https://www.scholarsandstorytellers.com/building-character-strengths>
- [The Power of Storytelling \(Moc opowiadania historii\)](#) – badanie dotyczące pozytywnych cech charakteru
- [Psychology Today](#) – artykuły autorstwa dr Yaldy T. Uhls, założycielki Center for Scholars & Storytellers